

САН-МАРИНО РЕСПУБЛИКАСЫ

Группа АТ-18 7.1

ОРЫНДАҒАН : Курмангалиев А.А

Қабылдаған : Абдуразакова Г.А

- **Сан-Марино** (Сан-Марино Мәртебелі Республикасы) [Еуропада Италияда](#) орналасқан ел.
- [Италия](#) аумағымен қоршалған. Жер аумағы 61 км². Халқы 26,9 мың адам (2001). Тұрғындары: сан-маринолықтар (80%) мен италиялықтар (18%). Басым көпшілігі католик дінін ұстанады. Астанасы — Сан-Марино қ. Әкімш. жағынан 6 округке бөлінеді. Ресми тілі — [италия тілі](#). Мемлекет билігі әрбір 6 айда капитан-регенттері тағайындалатын 2 депутатқа жүктеледі. Мемл. жоғ. атқарушы органы — бір палаталы Үлкен бас кеңес. Ақша бірлігі — италия лирі. Сан-Марино Титано тауында орналасқан (ең биік нүктесі 749). Климаты субтропиктік жерортатеңіздік. Қаңтардағы орташа температурасы 0 — 12°С, шілдеде 20 — 28°С. Жылдық жауын-шашын мөлш. 800 — 900 мм. Сан-Мариноның негізі 301 ж. қаланды деп саналады. Аңыз бойынша Сан-Мариноны далмац. тас қалаушы Марино қалаған, кейіннен ол “қасиеттілер” қатарына жатқызылған (“сан” деген қосымша осыдан шыққан). 11 — 13 ғ-ларда Сан-Марино аумағы сатып алынған көрші жерлер есебінен кеңейтілді. 1600 ж. конституциясы қабылданды. 1631 ж. Рим папасы ресми түрде мемлекет ретінде мойындады. Біртұтас Италия мемлекеті құрылғаннан (1861) кейін, Сан-Марино онымен достық, көршілік қатынас туралы шарт (1872, 1897 және 1953 ж.) жасасты. Шарт бойынша Сан-Марино Италия протекторатын мойындады. Италияда фашистердің өкімет басына келуіне байланысты (1922) республикада фаш. элементтер жандана бастады. 2-дүниежүз. соғыс кезінде Сан-Марино бейтараптық жариялады. 1944 ж. 4 қыркүйекте Сан-Марино аумағын фаш. неміс әскерлері басып алды. 1944 ж. қыркүйектің аяғында оларды ағылшын-америка әскері қуып шықты. 1966 жылдың аяғында елдегі демокр. күштердің қысымымен қазіргі сайлау жүйесі қалыптасты. Сан-Марино экономикасының негізгі саласы туризм ұлттық табыстың 60%-ын береді. Мата тоқу, цемент, қағаз, былғары, металл өңдеу, химия, мебель, керамика кәсіпорындары бар. Экспортқа — вино, сувенир, машина бұйымдарын шығарып, сырттан өндіріс шикізатын, отын ресурстарын алады. Негізгі сауда серіктесі: [Италия](#)

САН-МАРИНО РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОРНАЛАСҚАН ЖЕРІ ЖӘНЕ ЕЛТАҢБАСЫ

Сан-Марино — Сан-Марино мемлекетінің елордасы. Қала халқы — 4,6 мың адам (2008). Сан-Мариноны 301 жылы тас қалаушы Әулие Маринмен негізделген.

Сан-Маринода: үкімет, мемлекеттік мекемелер, типография, газеттер редакциялапы орналасқан. Медициналық қызмет көрсету және орта білім беру жүйесі тегін. Қалада бірнеше бастауыш және орта мектептер, гимназия, кәсіптік мектеп.

1932 жылы электрлі темір жол салынған (Сан-Марино мен Римини италиян қаласын байланыстырады; 32 км, оның 17 км Монте-Титано тауы астынан өтеді).

Давиде Гвалтьери (1971 жылы 27сәуірде туылған) - Сан-Марино футболшысы, шабуылшы. Сан-Марино ұлттық құрамасында ол 1993-1999 жылдары ойнап, барлығы 9 матч өткізіп, бір гол соқты. 1993 жылғы 17 қарашада Англияға қарсы Англия құрамасы 1994 жылы Әлем кубогының іріктеу турнирінде Англияның қорғаушысы Стюарт Пирспен 8,3 секундта мақсат қойды. Матч Англия құрамасы үшін 7: 1 есебімен жеңіске жетті [3]. Гвалтиеридің осы мақсаты турнирлік матчтарда ұлттық командалардың ең жылдамдары болды. 2016 жылғы 10 қазанда Белгия футболшысы Кристиан Бентеке рекордты бұзып, Гибралтар құрамасын 2018 жылғы әлем чемпионатына іріктеу турнирінде гол соғып, матч басталғаннан 8.1 секунд өткенде .

Гувалтиери ешқашан кәсіби футболшы болмады, оның барлық мансабы әуесқойлық деңгейде болды. 1993-1998 жылдары ол Ювенес клубында ойнап, 1998-2000 жылдары Pennarossa клубында ойнады, 2000-2009 жылдары ол Тренне үшін ойнады. Гуалтиеридің футбол мансабы 2009 жылы 38 жасында аяқталды [2].

Джованн Баттиста Белуции(1506-1554), сондай-ақ Джованни-ди-Бартоломео Белуччи және П Саммарино ретінде белгілі, Саммариндік сәулетші болды. 1506 жылдың 27 қыркүйегінде Сан-Маринодо дүниеге келген және 18 жасында әкесі Гүлдің саудагері Бастиано-ди-Ронконның саудасын үйрену үшін Болоньяға жіберілді. Екі жыл өткеннен кейін ол Сан-Маринонаға қайтып оралды, онда ол өз жүнін жасап алды. Алғашқы әйелі Калли үйленіп қалғаннан көп ұзамай қайтыс болды. Оның екінші әйелі Гироламо Генге (1467-1551) қызы болды. Жұптар Giovanni архитектураны білетін Джироламо Джинамен өмір сүрді. 1541 жылы оның екінші әйелі қаза тауып, Джованниді екі ұл тәрбиелейді. 1543 жылы Джованни Тосканың Ұлы Герцогы Cosimo I de 'Medici қызметіне инженер ретінде кірді. Ол Флоренцияға, Пистойяға, Пизаға және Сан Миниатоға қорғаныс жасаған, сондай-ақ әскери архитектура туралы кітап жазған. Ол Монтальцино қоршауында жарақат алып, Айуола бекінісінде жаудың отынмен қаза тапты.

САН-МАРИНО РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ АТАҚТЫ ТҰЛҒАЛАРЫ

- Сан-Маринодағы тілдік қатынасы

- Сан-Маринода екі ресми тіл бар: стандартты итальян және самаринез диалектісі. Ел халқының 83% -ы Саммаринезе дейді. Тіл Италияның айналасындағы өңірлерде табылған Эмилиано-Романноло диалектінің ауытқуы болып саналады. Алайда күнделікті сөйлейтін тіл стандартты итальян болып табылады, бірақ әдеттегі Sammarinese өрнектері мен сөз тіркесі әдетте пайдаланылады. Ағылшын тілі саммаринций халқының кейбірі бойынша үшінші тілде сөйлейді.

- Сан-Маринодағы тілдік қатынас

- Сан-Маринода екі ресми тіл бар: стандартты итальян және самаринез диалектісі. Ел халқының 83% -ы Саммаринезе дейді. Тіл Италияның айналасындағы өңірлерде табылған Эмилиано-Романноло диалектінің ауытқуы болып саналады. Алайда күнделікті сөйлейтін тіл стандартты итальян болып табылады, бірақ әдеттегі Sammarinese өрнектері мен сөз тіркесі әдетте пайдаланылады. Ағылшын тілі саммаринций халқының кейбірі бойынша үшінші тілде сөйлейді.

- Италия тілі

- Сан-Мариноның негізгі және мемлекеттік тілі итальяндық болып табылады, ал елде итальян тілін үйренушілердің саны бойынша 19-шы орын алады. Барлық роман тілдерінен итальян, сардинианмен бірге, латын тіліне жақын. Италия тілі Сан-Марино мен Италия, Ватикан, Швейцария, Хорватия және Словения сияқты басқа елдерде ресми тіл болып табылады. Тіл әртүрлі уақытта Монако, Албания және Мальта сияқты елдерде ресми мәртебе алды. Тіл Еуропадағы ең көп сөйлейтін үшінші тіл болып табылады және Еуропада тек 65 миллион еуропалық тілде сөйлейді, бұл Еуропалық Одақ халқының 13% -ын құрайды. Еуропада тағы 14 миллион адам екінші тіл ретінде сөйлейді. Сан-Маринода итальян тілі екінші тіл ретінде қолданылады.

- Саммарин тілі

- Самарарин диалектісі - Сан-Мариноның екінші ресми тілі. Елдің 83% -ы сөйлеген, Sammarinese - Romagnol немесе Romagnoli деп аталатын Emiliano-Romagnolo тілінің нұсқасы. Sammarinese - романизм тілі, оның шығу тегі Вульгар латын тілінен шыққан және оның табылған итальяндық аймағы Эмиль-Роман деп аталады. Ежелгі ұрпақтар Саммаринезеге жас ұрпақтарға ана тілін үйретпеді, ал диалект енді жойылып кету қаупі бар.

- Сан-Марино Республикасында 2009 жылы 31 500 тұрғыны бар еді. Этникалық құрам - Саммаринге 84,95%, итальяндықтардың 14,6% және т.б. Елде өз халқының діни ерекшеліктері туралы статистикалық мәліметтер жоқ. Алайда, халықтың кемінде 95% -ы Италияда болғандай католиктер, [1] [3] [4] [5] [6], бірақ тарихи еврей және протестанттық азшылыққа жатады. Басқа кішігірім топтар, соның ішінде Иегова Куәгерлері, Бахаи, Мұсылмандар және Вальденсилер бар. [7] Сан-Марино мектептері мемлекеттік және қаржылық қолдауды мемлекет қамтамасыз етеді; жеке діни мектептер жоқ. [1] [7] 2005 жылғы Халықаралық діни бостандық туралы есепке сәйкес, Демократия, адам құқықтары және еңбек бюросының барлық діни топтар арасында үйлесімді қарым-қатынас бар және мемлекет «бұл құқықты толық көлемде қорғауға және мемлекеттік немесе үкіметтік емес ұйымдарға қысым көрсетуге жол бермейді». жеке актерлер ». [1] 1903 жылы айтылғандай адалдық анты «Қасиетті Інжілге» мойынсұнуды талап етті. Бұл ережелер 1993 жылы Парламентшілерге «Қасиетті Інжіл» сөзін «менің ар-намысыма» ауыстыруға таңдау жасау үшін өзгертілді. Бұл құқықтық «тұжырымдаманы» Адам құқықтары жөніндегі Еуропалық сот (АІЖК) қолдады. Дәстүрлі тұжырымдама Капитан регент және үкімет министрі сияқты басқа кеңселер үшін міндетті болып табылады.

- **Наполеониялық соғыс**

-

Наполеонның Италиядан кейін Сан-Марино Француз империясы мен ұзақ уақыт бойы одақтас, Папалық мемлекет арасындағы шекараға қонды. 1797 жылы 5 ақпанда, генерал Луис Александр Бертиердің Регенттерге жолдаған хатынан кейін Рим империясының епископы Винченцо Ферреттиді француз империясына қарсы қылмыс жасағаны үшін айыптап, тұтқынға алып, жіберді Сан-Мариноның барлық байлығы мен бас тартуы француз әскерлерінің араласуына әкеледі. Сан-Марино үкіметінің айтуынша, епископ шекарадан қашып кете алатын болса да, бұл өтінішті орындау үшін барлық мүмкіндікті жасайтын болады.

Наполеонда егемен мемлекетке деген достық пен құрметке ие болған Регенттердің бірі Антонио Онофридің шешімін тапты. Наполеон Сан-Мариноның кішіпейіл негізін қалаған ұлы бостандық пен адамгершілік идеалдарына байланысты жалпыға бірдей жеңіске жетіп, Францияның ғылым және өнер саласындағы ғалымы Гаспард Монге хатта оның мәдени құндылығын мойындады. Италида орналасқан уақытта болды, [7] сонымен қатар республиканың тәуелсіздігін кепілдендіруге және қорғауға уәде етіп, оның аумағын өз қажеттіліктеріне сәйкес кеңейтуді ұсынды. Алғашқысы үшін ризашылық білдіргенде, Сан-Мариноның аумақтық кеңеюі сыпайы түрде бас тартты.

Наполеон Сан-Мариноның азаматтарын кез-келген салық салудан босатып, оларға 1000 центнерден (2 200 фунттан артық немесе 1000 кг), сондай-ақ төрт пулға берген бұйрық шығарды; Белгісіз себептермен, пулеметтер соңында ешқашан Сан-Мариноға келмеді [8].

Наполеонның Сан-Мариноның емделуінің құпиясы француз революциясының (1789-1799) аясында түбегейлі саяси реформа жүргізіп жатқан кезде түсінікті болуы мүмкін. Қазіргі уақытта Сан-Марино Республикасы және жақын арада құрылған алғашқы Француз Республикасы (1792 ж.) Идеологиялық түрде келісілген еді.

Мемлекет 1797 жылы Толентино туралы Шартпен және 1815 жылы Вена конгрессімен Наполеонмен танылды. 1825 және 1853 жылдары Папалық мемлекеттерге оны берудің жаңа әрекеттері сәтсіз болды; және Джозеппе Гарибальдидің итальяндық тоғызыншы ғасырдың ортасында бірігуінен қалуға деген ұмтылысын Джузеппе бұрын бірнеше жылдар бойы босқындарға таңдамай, олардың көбісі Джузеппе мен 250 адамнан тұратын бірлестікті қолдағаны үшін алғысын алды. Көптеген қиындықтарға қарамастан (әйелі Анита, Сомасchio жанындағы бесінші баласын баспанаға дейін өлсе), Сан-Маринодағы Джузеппе қабылдаған қонақжайлылық кейінірек Джузеппедің дипломатиялық жолына әсер етіп, тақырыптар және ұқсас тіл, оның саяси хатында пайдаланылған, оның хат ретінде Джозеф Коуэн .

- **Екінші дүниежүзілік соғыс**

1944 жылдың қазан айында Сан-Марино жаңа регенттері британдық армия қызметкерлерімен сөйлеседі Сан-Марино Екінші дүниежүзілік соғыста негізінен жойылмады. 1940 жылы қыркүйекте баспасөз мәлімдемесі Италияға қолдау көрсету үшін Британияға соғыс жариялауы тиіс екендігін білдірді. Алайда, бұл кейіннен Самаринді үкіметі бас тартты.

1944 жылғы 26 маусымда британдық рота әуе күштері бомбалады, ол қате түрде неміс әскерлерінің күші жойылғанын және дүкендер мен оқ-дәрілерді жинау үшін қолданылатынына сенді. Теміржол жойылып, операция кезінде 63 азамат қайтыс болды. Британ үкіметі бомбаның негізсіз екендігін мойындады және ол қате ақпарат алған кезде орындалды. Сан-Мариноның одан арғы қатысуын болдырмау үміті 1944 жылдың 27 шілдесінде Forlì неміс күштерінің командирі Мюнхен Гюнтер Феррарадағы неміс штаб-пәтерінен Сан-Мариноның үкіметінің елдегі егемендікті құрметтеу мүмкін болмайтынын мәлімдейтін хатын тапсырған кезде бұзылған болатын әскерлер мен көлік құралдарының транзиті қажеттілігі тындады. Коммюнике, алайда, мүмкіндігінше жұмысқа орналасудан аулақ болатынын атап өтті .

Қорқыныштар 30 шілдеде неміс медицина корпусының полковнигі әскери аурухана құру үшін екі қоғамдық ғимаратты реквизициялау туралы бұйрықпен таныстырылған кезде расталды. Келесі күні, 1944 жылғы 31 шілдеде, неміс әскерлерінің ықтимал шабуылына байланысты мемлекет үш наразылық хат жіберді: біреуі Йоахим фон Риббентроп, біреуі Адольф Гитлерге және біреуі Бенито Муссолиниге, соңғы делегация Италия Сыртқы істер министрлігінің жоғары дәрежелі дипломаты Серафино Маззолиниге жеткізді. Муссолиниді бейтараптылықты сақтауды сұрастыру туралы өтінішпен келуді талап ете отырып, келесі күні Маззолини оларды Мьссолиниді көрді, ол неміс билігімен байланысуға және Сан-Мариноның өтінішіне араласуға уәде берді.

Сан-Марино Римини шайқасында Готика сызығында одақтас күштердің өтуіне қауіпсіздікті іздестіруге ұмтылған 100000-нан астам бейбіт тұрғындарға баспана болды, ол кезде сол кездегі ел тұрғындарының зор көмек көрсетуі болды тек 15 мың адам.

Бұған қарамастан, 1944 жылдың қыркүйек айының соңында Монте Пулито шайқасында немістер мен одақтастар Сан-Мариноның жерінде соқтығысты; Одан кейін одақтас әскерлер Сан-Мариноны басып алды, бірақ республиканың егемендігін қайтарудан екі ай бұрын ғана қалды.

- 2 ай аралығында Сан-Марино Республикасының салт-дәстүрімен, мәдениетімен танысамын. Базилика Сан-Марино, Маранелло Россо Феррари мұражайы, тарихи ғимараттармен танысар едім.
- Өзіммен бірге керекті киім-кешектерімді, фотоаппарат, Түрлі кітаптар Сан-Марино қаласы туралы
- Сувенир, әке-шешеме сыйлықтар, ұлттық тағамдарын

- Ұқсастық :
- 1. Сан-Марино Республикасы тәуелсіздігін 8 қазан 1600 жылы алды.
- 2. Қала өте құттай болсада, туризм жағынан өте жақсы дамыған
- Айырмашылық:
- 1. Қазақстанда ауа-райы қоңыржай болса, Сан-Марино Республикасында ыстық болып келеді.
- 2. Мемлекет билігі әрбір 6 айда капитан-регенттері тағайындалатын 2 депутатқа жүктеледі

- Тайм-менеджмент :14 сағат.
- Идентификация: Сан-Марино елінің мәдениеті мен тарихы туралы мәліметтер табу (Өйткені Сан-Марино елі туралы мәліметтер өте аз. Мәліметтер табу үшін Ағылшын тілінде жазып іздеу керек болды.)